

ת"פ 26690/05/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 26690-05-19 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין)

לפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיאה שרון עצמון הלוי
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	פלוני
הנאשם	

החלטה

גזר דין - עותק מאושר לפרסום

פלוני, יליד XXX(להלן: "פלוני" או "הנאשם") הודה בכתב אישום, המייחס לו עבירות של **ניסיון למעשה סדום שלא בהסכמה חופשית** במספר הזדמנויות, וזאת לפי ס' 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(1) וסעיף 25 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתקופה בה שהו הנאשם והמתלון, יליד 2001, בפנימייה טיפולית XXX, במספר הזדמנויות, במהלך שנת 2017 ניסה הנאשם לבצע במתלון מעשי סדום, באמצעות החדרת אצבעו ואיבר מינו לפי הטבעת של המתלון, וזאת, שלא בהסכמתו.

תסקירי שירות המבחן לנוער

מתסקירי שירות המבחן עלה, כי משפחתו של פלוני מונה 5 נפשות; זוג הורים ושלושה אחים, והוא השני בסדר הילודה. המשפחה מקיימת אורח חיים דתי-חרדי. המשפחה מוכרת לשירותי הרווחה משנת 2011, על רקע קשיים בזוגיות ובהורות, הכוללים אלימות בין בני הזוג וכן אלימות כלפי הילדים, תנאי דיור ירודים, הזנחת הילדים ומצוקה כלכלית. האב הוא סמכותני ונהג להפעיל אלימות פיזית כלפי ילדיו. האם בעלת סמכות הורית חלשה, גם היא הפעילה אלימות כלפי הילדים, אולם בסיוע גורמי הטיפול חדלה מכך.

מהתסקירים עלה, כי פלוני התפתח באופן מעוכב מבחינה קוגניטיבית ושפתית וקשיי הלימודיים החלו מגיל צעיר. בכיתות א'-ד' תוארו קשיים לימודיים רבים ומשמעותיים, אולם הוא הצליח להדביק את הפער. לאחר התערבות גורמי הרווחה בשל אלימות אותה ספג פלוני ואחיו מהוריו וכן הזנחה ושוטטות, הוצא פלוני יחד עם אחיו למסגרות חוץ ביתיות, כך שבכיתות ה'- ז שולב בפנימיית "XXX" ב-2014. ביוני 2014, הוא עבר אבחון פסיכו-דיאגנוסטי, שהצביע על תפקוד ברמה אינטלקטואלית בטווח הממוצע-נמוך, חוסר יציבות תפקודית וחולשת אגו, הפרעת קשב וריכוז, נטייה לקלות דעת ואימפולסיביות, שיבושים ביכולת החשיבה ולעיתים פירוש סיטואציות חברתיות באופן לקוי. כמו כן, עלתה תמונה של טראומה מורכבת ממנה הוא סובל, והיא ככל הנראה פועל יוצא של חוויות מתמשכות של הזנחה ואלימות אותן חווה.

בדצמבר 2014 בוצעה הערכת סיכון וצרכים, בשל דיווחו של פלוני לאם הבית כי היה מעורב במספר התנהגויות מיניות שאינן מותאמות, עם קטין אחר בפנימייה. מן ההערכה עלה כי פלוני עסוק בצרכים ראשוניים של כמיהה עזה לקשר, חוויות קיפוח, עיסוק בתכנים טראומטיים, תפיסה עצמית נמוכה והצפה מינית גבוהה, שהוא מתקשה להתגבר עליה. בשל ממצאים אלה נפלט ממסגרת הפנימייה "XXX" ועבר ללמוד בפנימיית "XXX" של XXX בXXX.

במסגרת פנימיית "XXX" הוא חזר להיות מעורב באירועים מיניים לא מותאמים, ונעצר בגין חשד לפגיעה המתוארת בכתב האישום. הוא שהה במעצר ארבעה ימים בכלא אופק, שוחרר לבית דודתו למשך שבוע בתנאים מגבילים. בשל עימותים בינו לבין דודתו היא סירבה להמשיך להחזיקו בביתה, והוא הוחזר לבית הוריו.

בניסיון למצוא לפלוני מסגרת, הוא התראיין בהוסטל "חברותא" במאי 2018, הצוות התרשם ממסוכנות מינית גבוהה, התנה את קבלתו למקום בקבלת חוות דעת פסיכיאטרית ובקבלת טיפול תרופתי להפחתת דחף מיני.

ביום 3.6.18 נפגש פלוני עם הפסיכיאטר ד"ר אביב, אשר קבע כי הוא לוקה בפאראפיליה, אינו מבין זאת לעומק, ואף לא לוקח אחריות של ממש על פגיעותיו. כמו כן, קבע ד"ר אביב כי מידת מסוכנותו המינית של פלוני גבוהה, ולשם הפחתתה יש צורך במתן תרופה, דקפפטיל, המדכאת את הדחף המיני כליווי לטיפול. הוא החל לקבל את הטיפול התרופתי באוגוסט 2018, ובשל גילו - שהתקרב לבגרות - והעובדה כי הוא לא יוכל לסיים את ההליך הטיפולי הוחלט שלא לקלוט אותו ב"חברותא".

לאחר הגשת כתב האישום, נעשתה פנייה למסגרת "לחן זיתן" של חסות הנוער. הנאשם סרב להיקלט במסגרת זו, אך לבסוף התרצה, והוחלט כי ישהה תחת צו השגחה זמנית בתנאי מגורים בפנימיית "לחן זיתן" מיום 17.6.2019. לאור דיווחים על מגעים מיניים בין פלוני לבין אחיו הצעיר נבנתה תוכנית מוגנת, אך היא לא יושמה על ידי פלוני ובני משפחתו, ועל כן הופסקו יציאותיו לחופשות מהפנימייה.

ביום 18.9.19 הוגשה לבית המשפט בקשה דחופה לשינוי מסגרת למעון "גיל-עם", וזאת בשל סגירת פנימיית "לחן זיתן" באופן פתאומי. החלטה בעניין זה ניתנה על ידי בדיון שהתקיים ביום 25.9.19 והקטין נקלט במעון "גיל-עם" עוד באותו היום. לאחר ששהה במעון "גיל-עם" כשנה, נמצא כי הוא הפר את כללי המסגרת, וקיים קשר מיני עם נער אחר. בנסיבות אלה פנה צוות המעון בבקשה למצוא בעבור פלוני מסגרת אחרת המותאמת לצרכיו. במסגרת החיפושים הרבים אחר מסגרת מותאמת הועבר חומר בעניינו של פלוני לפיקוח הארצי של האגף למנהל מוגבלויות. תחילה נעשה ניסיון להעבירו למסגרת "קשר" בעכו, אולם מנהל המסגרת טען כי אין באפשרותו של פלוני להיקלט במסגרת, הן בשל גילו והן בשל המסוכנות המינית הגבוהה הנשקפת ממנו. לאור תשובה זו פנו גורמים בסנגוריה הציבורית הארצית למסגרת "קשר" על מנת לקיים ראיון עם פלוני ולא לקבוע את התאמתו או אי התאמתו רק על סמך הנתונים שהונחו בפניהם. גם מסגרת "בית המעלות" החליטה שלא לקבל את פלוני, וזאת כיוון שהוא אינו שייך לאוכלוסיית מנהל מוגבלויות ובשל חשש כי כניסתו למסגרת כזו תסכן את שאר השוהים במסגרת. לאחר מכן הועלתה הצעה להעברתו למעון "מעגלים", אולם הצעה זו נדחתה על ידי המסגרת, שכן מדובר במעון לעברייני מין בגירים, בעלי רמת מסוכנות גבוהה.

בלית ברירה, ולאחר שיקול דעת נוסף של מנהלת אגף בכיר לטיפול באוכלוסיית קצה, הוחלט להמשיך את שהותו של פלוני במעון "גיל-עם" עד הגיעו לגיל 21. נבנתה לו תוכנית ייעודית שכללה טיפולים מחוץ למעון. בהתאם לכך, פלוני

החל טיפול פרטני ביום 12.4.22, במכון "ארגמן" בתדירות של פעם בשבוע. לקראת סיום שהותו במעון "גיל-עם" וחזרתו לביתו נבנתה יחד עם גורמי הרווחה בקהילה תוכנית טיפול ומוגנות.

פלוני חזר לבית הוריו ביום 1.9.22. מאז חזרתו הביתה עלו קשיים רבים ביכולתם של ההורים לספק מסגרת מחזיקה עבורו, וכן קושי של פלוני עצמו לעמוד בתוכנית הטיפול והמוגנות שנבנתה. פלוני אמנם שיתף פעולה עם שירות המבחן ואף הגיע למפגשים במכון ארגמן, אך למרות זאת, המסוכנות המינית לא פחתה, ולכל אורך התקופה עלו חששות באשר ליכולתו לשהות בקהילה ולהיתרם מהטיפול. עם הזמן הוא החל לקחת יותר אחריות על התנהלותו היום-יומית, ופיתח קשר בטוח עם המטפלת במכון ארגמן. בנסיבות אלה סברה קצינת המבחן, כי אין טעם בדחייה נוספת של סיום המשפט, ובמכלול השיקולים **היא המליצה להרשיע את פלוני, להטיל עליו מאסר על תנאי ממושך, להורות על תשלום פיצוי למתלונן שישולם בתשלומים ממשכורתו וכן המליצה על צו פיקוח לחצי שנה.**

לאחר שמתן גזר הדין נדחה, הגישה קצינת המבחן עדכון (מיום 26.4.23) ממנו עלה, כי פלוני מתקשה להסתדר עם אביו, וטוען שהאב מאיים עליו ודורש ממנו להפריש ממשכורתו לטובת הבית, וכך הוא עושה. אמו דיווחה על קושי להתמודד עם התנהגותו של פלוני בבית, ועל כך שלא תמיד הוא מקפיד על תוכנית המוגנות. לצד זאת דווח, כי מזה כשלושה חודשים הוא מתמיד בעבודה ב-XXX, וכן מגיע לטיפול במכון ארגמן ולפגישות בשירות המבחן. כדי להגביר את קצב הטיפול הוחלט במכון ארגמן לעלות לשני מפגשים בשבוע, הדבר מסייע לתהליך ויש התקדמות, אך היא איטית ויש נושאים רבים לטיפול.

ביחס לטיפול התרופתי להורדת הדחף המיני דווח, כי הוא הופסק שכן פגע בבריאותו של פלוני. עוד דווח כי פלוני הפסיק על דעת עצמו את הטיפול התרופתי הפסיכיאטרי ונוטל רק תרופה לטיפול בהפרעת הקשב והריכוז ממנה הוא סובל, וגם זאת רק בשל העובדה שאביו מחייבו לקחת תרופה זו. בשעות הפנאי פלוני נפגש עם מנטור מטעם תכנית "סיכויים" ונהנה מפגישות אלו.

קצינת המבחן התרשמה כי פלוני חושש ממאסר, אך נראה כי אינו מרגיש את ההשלכות של אי עמידה בתנאים שנקבעו לו. כאשר מעמתים אותו עם התנהגותו הוא מתקשה לקחת אחריות. למרות זאת ועל אף הדאגות הקיימות, חזרה קצינת המבחן על המלצותיה לשלב הרתעה וטיפול, וביקשה כי בית המשפט יבהיר לנער כי אם לא יעמוד בצו מבחן ניתן יהיה להטיל עליו עונש חמור.

תסקיר נפגע העבירה

בשל החיסיון המוטל על תסקיר נפגע העבירה לא אצטט ממנו ולא ארחיב על הכתוב בו. בתמצית ייאמר, כי הפגיעה המינית המתמשכת של הנאשם בקטין נפגע העבירה כילתה את כוחותיו של נפגע העבירה והובילה לפגיעה בביטחונו ובדימויו העצמי הירודים ממילא. הפגיעה ערערה את הארגון העצמי הפגיע והשביר שלו, הציפה אותו בתחושות קשות של פחד, חרדה, בושה וניצול. לנפגע העבירה אין מערכת משפחתית היכולה לסייע לו בעיבוד העבירות שבוצעו בו, והוא עדיין מתמודד עם הקשיים הרבים בתפקודו כחלק מהפגיעה. עוד נכתב בתסקיר הנפגע, כי הוא חווה את העולם כמקום מסוכן ולא בטוח עבורו ומתמודד עם תופעות פוסט טראומתיות מובהקות. עורכת התסקיר המליצה כי בין רכיבי הענישה יוטל גם פיצוי כספי לטובת הנפגע, בו ניתן יהיה לעשות שימוש כדי להיטיב את מצבו.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

בחוות דעת שהוגשה ביום 13.9.21 עלה כי הנאשם **כשיר** לביצוע עבודות שירות **אולם בשל מסוכנותו המינית הגבוהה והצורך בפיקוח ובליווי אינטנסיבי** אשר לא קיים במסגרת עבודות השירות, הרי שלא ניתן לבצע את השמתו בעבודות שירות.

בחוות דעת ממונה שהוגשה ביום 23.3.23 חזר הממונה על דבריו וכתב כי לא ניתן לבצע את השמתו של הנאשם בשל מסוכנותו והצורך בפיקוח.

טיעוני הצדדים לעונש

בדין מיום 12.2.23 טענו ב"כ הצדדים לעונש:

ב"כ המאשימה, עו"ד שירה מוהר, טענה כי מעשיו של הנאשם גרמו למתלונן נזקים רבים. מהתסקירים עלה כי הנאשם ניצל את מעמדו ואת היות המתלונן חניך חדש בפנימייה, לצורך סיפוק צרכיו ודחפיו בדרך אלימה וקשה. נפגע העבירה סובל מתסמינים פוסט טראומטיים הפוגעים פגיעה של ממש בשגרת יומו.

עוד עלה מהתסקירים, כי הנאשם שיתף פעולה בתחומים הקשורים בעצמו ובעתידו, אך ביחס לעבירה הביע הנאשם עמדה "קורבנית" כאשר הוטחו בו הפגיעות שגרם, ולא בוצע עיבוד עבירה מעמיק מצידו. הנאשם נמצא, גם בחלוף כ-6 שנים מהעבירה, ברמת מסוכנות בינונית, וזאת גם לאחר שקיבל זריקות להורדת הדחף המיני. ניתן להסיק מכך, לדעת המאשימה, כי בעת הזו, כאשר הפסיכיאטר לא אישר את המשך מתן הזריקות מסוכנותו המינית של הנאשם תעלה ותהיה גבוהה במהירות.

לבסוף טענה ב"כ המאשימה, כי הנאשם לא השכיל לקחת את ההזדמנויות הטיפוליות הרבות שניתנו לו, וכי היה מצופה כי בעת הזו יחול שינוי משמעותי.

לאור זאת, עתרה ב"כ המאשימה להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו מאסר בפועל לתקופה של חודשיים, וזאת לצד "ענישה נלווית".

ב"כ הנאשם, עו"ד רויטל קוצר, אמנם לא הקלה ראש בחומרת העבירות, אך ביקשה להתייחס לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, להיותו בעל מוגבלות בעצמו, ולכך שעבר הזנחה ואלימות קשה בבית הוריו, עד להוצאתו אל מסגרות חוץ ביתיות.

עוד הדגישה את העובדה כי החל משנת 2018 שהה הנאשם במסגרות חוץ ביתיות, שעבורו הן היו כמעט סגורות, בשל הקושי להוציאו לחופשות, כשבמקביל התקיימה תוכנית מוגנות של הרווחה, שנועדה להגן על אחיו, שנותר בבית ההורים. הנאשם לא ביצע עבירות נוספות מאז הגשת כתב האישום, הוא ניסה כמעט כל מסגרת טיפולית אשר הוצעה על ידי שירות המבחן, אולם המסגרות סרבו לקבלו.

עתירתה של המאשימה למאסר בפועל לא תתרום לטיפול בנאשם, היא רק תפגע ביכולתו להשתקם ולהמשיך את דרכו הטיפולית. הזריקות להפחתת הדחף המיני הופסקו בשל בעיה רפואית שאינה תלויה בנאשם (חשש לפגיעה בצפיפות

(העצם), ולא בשל רצונו של הקטין להפסיקו.

הסנגורית טענה כי לאחר ארבע שנות טיפולים אינטנסיביים, שבהן הסכים הנאשם לעבור כל טיפול שהוצע על ידי המדינה, אין זה הוגן שמגבלות של המערכת וחששות רפואיים יגרמו לתביעה לבקש עונש של מאסר בפועל. זאת ועוד, עונש המאסר הקצר שביקשה התביעה, שאין בו הרתעה או מניעת סיכון ממשית, ירוצה בכלא של בגירים, שבו הנאשם יהיה חשוף לסיכון של פגיעה מצד אסירים בגירים, הטיפול בו ייפסק, והוא לא ישרת מטרה מועילה כלשהי.

בהתייחס לדרישת התביעה - ולהמלצת שירות המבחן - להטיל על הנאשם לפצות את נפגע העבירה, ביקשה הסנגורית להזכיר את מצבה הכלכלי הקשה של הנאשם ומשפחתו. היא הסכימה כי נכון שהתשלום יבוצע ממשכורתו של פלוני, אולם יש לזכור כי הוא צריך לסייע בפרנסת הבית, ועל כן ביקשה שהפיצוי ישולם במספר תשלומים.

לסיום עתרה הסנגורית המלומדת, לאפשר לנאשם להמשיך בטיפול שמפחית את מסוכנותו, ולסיים את ההליך בעניינו בדרכי טיפול משמעותיות, ללא הרשעה.

קצינת המבחן ביקשה להוסיף, כי התוכנית שבה משתתף הנאשם כיום, אינה מספיקה על מנת לאיין את המסוכנות המינית של פלוני, ונותנת מענה חלקי בלבד. מכיוון שלא נמצא מענה חלופי הם עומדים על המלצתם להרשיע ולגזור מאסר על תנאי, צו פיקוח ופיצוי כספי, אולם חשוב שיובהר לפלוני, כי אם לא יקיים את תנאי צו המבחן, עניינו יוחזר לבית המשפט וההמלצה שתיתן אז תהא להחמיר בענישה. לדעתם, המלצתם נותנת מענה גם לצורך של פלוני בגבול ברור וגם הזדמנות טיפולית.

הנאשם בדברו האחרון, הגיש מכתב (נ/1) וכן אמר, כי לקח אחריות על המעשים שלו. ביחס להמלצת שירות המבחן ביקש להדגיש, כי הוא מבין את ההשלכות של אי-שיתוף פעולה עם שירות המבחן, וכן יודע שייענש בחומרה אם יבצע פגיעה מינית נוספת. הוא ביקש כי בית המשפט יראה את מאמציו הרבים לשמור על תפקוד נורמטיבי, ואמר כי חש את תמיכתן של המטפלת שלו, קצינת המבחן וכן הסנגורית. עוד הוסיף, כי ישמח אם תימצא עבורו מסגרת טיפולית. בכל מקרה, הבטיח כי יתמיד בדרכו וימשיך להתקדם.

דין והכרעה

פלוני כבר בגיר היום, ובעוד מספר חודשים ימלאו לו 22 שנים. הוא נותן את הדין על עבירות חמורות מאוד שביצע בהיותו כבן 15.5 שנים. כאמור, במספר הזדמנויות הוא ניסה לבצע מעשי סדום בקטין אחר, כאשר שהו יחד בפנימייה טיפולית בשנת 2017.

בית המשפט העליון עמד על חומרתן של עבירות המין המבוצעות **על ידי קטינים** ועל הצורך להטיל ענישה מרתיעה, וכך נאמר בע"פ 7238/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** 18.3.20:

"יש להעביר מסר חינוכי המדגיש את החומרה הרבה שבביצוע עבירות מין בידי קטינים, ובתי המשפט נדרשים לסייע בהפצת מסר זה באמצעות הטלת ענישה מרתיעה על עבירות כאלו. יש לקוות כי בכך יהיה כדי להגביר את מודעותם של בני נוער לגבולות האסור והמותר."

ובע"פ 117/00 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם 4.5.2000) התבטא כב' הנשיא דאז, השופט אהרון ברק כך :

"דומה שהחברה הישראלית צריכה להפיק לקחים מהאירוע שלפנינו. הורים, מורים, אנשי משרד החינוך - כולם צריכים לטכס עצה כדי להניח תשתית חינוכית אשר תמנע מנערים מתבגרים את הכניעה למאוייהם הרגעיים. המערערים עצמם צריכים להפנים את חומרת מעשיהם, תוך למידת הלקחים. בני הנעורים צריכים לחזור ולשנן לעצמם, כי היה-לא-יהיה; כי כל אחד נברא בצלם, ועל כבודו וחירותו של כל אחד יש לשמור ולהגן".

פלוני פגע בקטין המתלונן פגיעה קשה עד מאד. אין מדובר בפגיעה חד פעמית אלא בפגיעה מתמשכת, כאשר שניהם שהו בפנימייה טיפולית, מקום שאמור להגן על קטינים בסיכון. עובדה זו אף העצימה את אובדן תחושת האמון בקרב נפגע העבירה. הנאשם ניצל את חולשתו של המתלונן ואת פגיעותו, לצורך סיפוק צרכיו המיניים, וזאת כאשר המתלונן נמצא בשלב רגיש בחייו: בעיצומו של גיל ההתבגרות, שבו מתעצבת זהותו האישית והמינית, ותחושת הערך העצמי שלו. לאחר חשיפת הפגיעה חלה התדרדרות במצבו הנפשי של המתלונן, ומאז סבל מחרדות רבות וחשש להסתובב לבדו. את תוצאות הפגיעה הוא נושא עד היום. הפגיעות הן רבות ומשמעותיות, ולקחתי את כולן בחשבון שיקולי, ורק מטעמי פרטיותו של הנפגע לא פירטתי אותן בהרחבה בגזר הדין.

בנסיבות אלה, יש לתת ביטוי משמעותי לשיקולי גמול והרתעה בגזר דינו של פלוני.

לצד חומרת העבירות והצורך בענישה הולמת יש לזכור כי פלוני היה קטין בעת ביצוע העבירות ולפיכך מערכת השיקולים אותה יש להפעיל בעת גזירת עונשו היא שונה מזו שיש להפעיל שעה שגוזרים את עונשו של בגיר. שאיפתו של בית המשפט לנוער היא להשיב את הקטין אשר עבר על החוק למעגל החברה הנורמטיבית, ולכן יש לתת משקל נכבד לשיקול השיקום :

"שעה שבית המשפט עוסק במלאכת האיזון האמורה בין שיקולי השיקום וההרתעה, נדרש הוא ליתן משקל רב במיוחד לנסיבותיו האישיות של העברין הקטין, לגילו ולסיכויי שיקומו. חוק הנוער מעניק לבית המשפט מגוון אפשרויות חילופיות לעונש המאסר, אשר יש בהן מרכיב טיפולי ושיקומי דומיננטי. בכך הביע המחוקק את עמדתו לפיה ענישת קטינים תכוון, ככל הניתן, לשיקומו של הקטין במטרה להחזירו לתפקוד נורמטיבי בחברה [ע"פ 4920/01 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 594, 602 (2001)]. ביסוד תפיסה זו ניצב הרצון "לאפשר לקטין שסרח לפתוח דף חדש ולנהל חיים נורמטיביים כאזרח מתפקד ושומר חוק, תחת שיעמיק את הידרדרותו אל לב המדמנה העבריינית" [ע"פ 10715/05 הנ"ל, פסקה 4 לפסק דינה של כבוד השופטת ע' ארבל]."
(ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני, פד"י סג' (1) 752.)

עוד נקבע בעניינם של קטינים, כי יש ליתן: "משנה תוקף להמלצת שירות המבחן", וכי "אל לו לבית המשפט לסטות מהמלצת שירות המבחן כאשר יש בנמצא אופק שיקומי, אלא מטעמים כבדי משקל" (ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני הנ"ל וכן ראו ע"פ 8717/16 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 23.6.17). אך גם נאמר בפסיקה כי למרות חשיבות המלצות שירות המבחן, אין בה כדי לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט, ועליו

לאזן בין מכלול השיקולים השונים (ע"פ 2083/20 פלוני נ' מדינת ישראל (16.6.20)).

בחנתי את נסיבותיו האישיות של פלוני ואת סיכויי שיקומו אל מול העבירות החמורות שביצע: נסיבות חייו של פלוני אינן פשוטות, הוא ואחיו הוצאו למסגרות חוץ ביתיות בשל הזנחה, אלימות בבית וקושי בתפקוד ההורי. השנים החולפות לא שינו את המצב המשפחתי, והקושי בבית ממשיך להתקיים גם היום. מגיל צעיר התקשה פלוני להשתלב חברתית וסבל מקשיי למידה, ומהפרעת קשב וריכוז עם קווים היפראקטיביים. על התנהגויות מיניות עם ילדים אחרים הוא דיווח כבר בגיל צעיר וביקש עזרה. מגמה זו נמשכה, ובאבחון שנערך בשנת 2018 נמצא כי הוא סובל מפאראפיליה ומסוכנותו המינית גבוהה. פלוני קיבל טיפול תרופתי להורדת הדחף המיני, ובזכות טיפול זה מסוכנותו פחתה לרמה בינונית. בדיון האחרון דווח לי כי על פי המלצה רפואית, פלוני יפסיק לקבל את הטיפול התרופתי שכן הוא פוגע בבריאותו. בנסיבות אלה יש חשש ממשי כי בקרוב המסוכנות המינית תשוב להיות גבוהה.

ההליך המשפטי בעניינו של פלוני נמשך זמן רב, שכן גם היה קושי להתאים לו מסגרת שתיתן מענה לכלל צרכיו, לצד שמירה על אחרים מפניו, וגם משום שנדרש טיפול במישורים רבים, והוא נמשך זמן רב, מטבע הדברים. במהלך השנים התרשמתי כי פלוני מציג רצון חיצוני להצליח בשיקום, אך מתקשה מאד לעבור טיפול מעמיק אמיתי. גם בדבריו האחרונים לעונש, הוא ביקש מסגרת טיפולית אשר תוכל לספק לו את כל המענים הדרושים, אך למרבה הצער, לא נמצאה מסגרת חוץ ביתית כזו, וזאת למרות חיפוש מקיף מאד.

לצד הקושי של פלוני להיתרם מטיפול, ולצד גורמי הסיכון הקיימים, לא ניתן להתעלם מכך שמזה מספר שנים הוא שוהה במסגרות חוץ ביתיות, כפי שבית המשפט הורה לו. כך שהה בפנימיית חסות הנוער "לחן זיתן", ולאחר שזו נסגרה, שולב במעון נעול "גיל עם", שם התחנך שלוש שנים. מדובר בתקופה ארוכה ביותר, בה היה נתון בתנאי נעילה, ויש לקחת אותה בחשבון, בשקילת העונש הראוי. כמו כן אין להתעלם מהעובדה, שמזה כחמש שנים לא נפתחו בעניינו של פלוני תיקים משטריים חדשים, ולא הוגש כתב אישום נוסף בעניינו.

נתון משמעויות נוסף אותו יש לקחת בחשבון נוגע לנזק הקשה שגרם פלוני לנפגע העבירה. בפסיקה נאמר כי אל לו לבית המשפט לשכוח את נפגע העבירה ואת החותם שהותיר בו ביצוע העבירה. כך לדוגמא נאמר בע"פ 7238/19 פלוני נ' מדינת ישראל (18.3.2020):

**"במקרה שלפנינו מעשיהם החמורים של המערערים והנזק המשמעותי שגרמו למתלוננת מצדיקים ענישה מוחשית אשר תיתן את אותותיה ותריתע את הרבים.
..... על עונשם של המערערים לגלם, ולו במועט, ובמקרה זה לטעמי אכן במעט את הפגיעה הקשה שגרמו לה - ולא יעלה הדעת שכלל לא יורשעו בגין מעשיהם...
...חומרת העבירות והפגיעה במתלוננת מחייבים במקרה דנן ענישה מוחשית, הכוללת לכל הפחות את הרשעתם של המערערים בעבירות שביצעו."**

כפי שציינתי לעיל, תסקיר נפגע העבירה שהוגש מצייר תמונה עגומה ביחס למצבו. מעשיו של הנאשם הותירו צלקות בנפשו. העולם אינו מקום בטוח עבורו והוא סובל מפוסט טראומה. בנסיבות אלה, כאשר הפגיעה היא כה רעה וקשה, וכאשר מסוכנותו של פלוני עדיין שרירה וקיימת, הרשעה בדיון היא מתחייבת ולא יהיה די בהטלת בדרכי טיפול ללא

הרשעה, כפי שעתרה הסניגורית.

בעניין זה, נכון להזכיר את הנחיית הפסיקה, כי יש מקרים בהם לא ראוי ולא מוסרי שלא להרשיע:

"ענישה אין פירושה רק בהשמתו של קטין מאחורי סורג ובריח, במעון נעול או בחיוב לבצע עבודות שירות. כוחה של ענישה מרתיעה מתבטא פעמים רבות בעצם החותם שבהרשעה שנשאתה מעבר לתקופת ריצויה עונש בפועל. בראייה זו הרשעה גסבת במשפט לנוער מבטאת אם כי בעוצמה הפחותה מעמדה הקרונית וערכית ביחס לעבירה שבוצעה. חוששני כי איהרשעתה מערער עלול להעביר מסר לא ראוי." (ע"פ 5831/13 פלוני נ' מדינת ישראל 22.12.11).

העונש הראוי

האם יש להטיל על פלוני חודשיים מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, כפי שעתרה ב"כ המאשימה, או שמא יש לאמץ את המלצות שרות המבחן ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד, לצד צו מבחן ופיצוי למתלונן?

כידוע, עונש מאסר אינו עונש קל, ודאי כשעסקין בנאשמים קטינים ובצעירים. נכתב בפסיקה כי: **"אין בית המשפט לנוער 'ממהר' לגזור עונש על קטין, בפרט לא עונש מאסר, אלא חוזר הוא ונוקט בדרכי טיפול ואינו נלאה מכך כל עוד רואה הוא שביב אור בקצה המנהרה וסיכוי להחזיר את הקטין למוטב ולתפקוד נורמטיבי בחברה"** (ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני, פד"י סג' (1) 752 (8.3.09)). ביחס להשפעתו של עונש המאסר על קטינים נאמר באותו פסק דין כי: **".. תנאי הכליאה בבית הסוהר אינם הולמים את גילו הצעיר של העבריין הקטין. בעצם הכנסתו של קטין לבית הסוהר טמון פוטנציאל לפגיעה בלתי מידתית בו, זאת בשל התוודעותו לאורחות החיים של הקהילה העבריינית, היטמעותו בה והסיכון לניצולו ולפגיעה גופנית ונפשית בו בידי אסירים אחרים בשל חולשתו היחסית ומעמדו השברירי. השפעתו השלילית של עונש המאסר על העבריין הקטין עלולה להיות חמורה מההשפעה על העבריין הבגיר. תוצאה זו הינה בלתי רצויה ובלתי צודקת [ראו: ע"פ 534/04 פלוני נ' מדינת ישראל פ"ד נט' (4) 885 (2005)]."**

אמנם פלוני כבר בגיר היום, אך הוא עדיין בגיר צעיר יחסית, ונתונו האישיים מורכבים עד מאד. אני סבורה כי הדברים שנאמרו בע"פ 534/04 הנ"ל נכונים מאד גם לגביו. כליאתו בבית סוהר לבגירים עלולה לדרדרו, ואף להעמידו בסיכון לפגיעה מצד אחרים, הן בשל גילו הצעיר והן בשל מאפייני האישיות שלו והעבירות שבהן הודה. בנסיבות אלה, בשוקלי את הנתונים האישיים שפורטו, את העובדה שפלוני היה צעיר יחסית עת ביצע את העבירות, בשים לב לשנים הארוכות בהן שהה במעונות חסות הנוער וכן לעובדה שלאחרונה החל להתקדם בתהליך הטיפול במכון "ארגמן", החלטתי שלא לשלוח אותו למאסר בן חודשיים מאחורי סורג ובריח.

יחד עם זאת, כפי שציינתי לעיל, מסוכנותו המינית של פלוני לא פחתה במידה משמעותית, ועתידה אף לעלות לאחר שהטיפול התרופתי הופסק, על כן יש הכרח להטיל ענישה אשר תהיה כחריב מעל ראשו, ותהווה גורם הרתעה של ממש. הפיקוח המוצע על ידי שירות המבחן הוא למשך חצי שנה בלבד, ולטעמי לא יהיה די בכך. אני סבורה כי עניינו של פלוני הוא אחד מאותם מקרים, שבהם נדרש פיקוח ממושך והדוק, כפי שניתן לעשות במסגרת חוק ההגנה על הציבור מפני עברייני מין, תשס"ו - 2006 (להלן - חוק ההגנה). כידוע, את החוק ניתן ליישם על נאשם קטין שביצע עבירות מין, רק לאחר שנידון למאסר בפועל ושבמועד שחרורו ממאסרו מלאו לו 19 שנים (סעיף 2 לחוק ההגנה האמור).

לפיכך, כאשר אני רואה לנגד עיניי את מכלול השיקולים, ובהם את הצורך להגן על הציבור, אני מחליטה להטיל על פלוני מספר ימי מאסר בפועל, כך שבקיזוז הימים שבהם שהה במעצר במהלך חקירתו הוא לא יצטרך להיכנס אל בין כותלי הכלא, ולא יהיה חשוף לסיכונים שמנתי. מצד שני, כך ניתן יהיה לבחון אפשרות לפעול על פי חוק ההגנה, ולפקח על פלוני תקופה ממושכת יותר.

לצד זאת אטיל מאסרים על תנאי משמעותיים לצורך הרתעה, פיצוי לנפגע וכן צו מבחן אשר יתמוך בהמשך שיקומו של הנאשם אך גם ישמור על תכנית מוגנות הכרחית. אני ערה לאפשרויות הקבועות בסעיף 1 (ב) לפקודת המבחן, ולכך שאין להטיל צו מבחן יחד עם מאסר בפועל, אך בשים לב למספר הקצר של ימי המאסר ולעובדה כי הנאשם לא יכנס לכלא, כמו כן בשל חשיבות הפיקוח בתקופה הקרובה, החלטתי לעשות כן. (וראו בעניין זה את דברי ההסבר להצעת חוק לתיקון פקודת המבחן (מספר 4) מבחן בצירוף לעונשנוסף), התשס"ד (2004 הצעות חוק - הכנסת 44, י"ב בסיוון התשס"ד, 1.6.2004, עמ' 110)

סוף דבר:

המעשים שעליהם נשפט פלוני חמורים, הוא ניצל את כוחו ואת עובדת היות קורבנו מוחלש וחדש בפנימייה, וניסה לבצע בו מעשי סדום. המעשים פגעו קשות בקורבן העבירה והוא נותר פגוע עד היום. בשים לב לצורך למגר מעשים אלו מקרבנו ולהגן על הציבור מפני המסוכנות המינית של פלוני, אך גם לצורך להמשיך את תהליך השיקום שהחל, ולאחר ששקלתי את הנסיבות האישיות, את הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות, את המאמצים שהשקיע בתהליך השיקום ואת העובדה ששהה במעונות זמן רב מאד, **אני מחליטה להרשיע את פלוני לפי סעיף 1(24) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) תשל"א 1971 וגוזרת את דינו כדלקמן:**

- 1. אני מטילה על פלוני 4 ימי מאסר בפועל, בקיזוז 4 ימי מעצרו בתיק זה החל מיום 12.3.18 ועד ליום 15.3.18. למען הסר ספק, הנאשם לא ייכנס לכלא, ולצורכי חוק ההגנה האמור, יש לראותו כמי ששוחרר ממאסרו היום.**
- 2. אני מטילה על פלוני 9 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירות מין מסוג פשע, לרבות סיוע או ניסיון לעוברן.**
- 3. אני מטילה על פלוני 5 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירות מין מסוג עוון, לרבות סיוע או ניסיון לעוברן.**
- 4. אני מעמידה את פלוני בפיקוח שירות המבחן למשך שישה חודשים מהיום. במסגרת זו עליו להמשיך את הטיפול במכון ארגמן ולהגיע לשיחות אצל קצינת המבחן, כפי שיוזמן. כמו כן, עליו להמשיך ולהקפיד על תוכנית המוגנות כפי שתקבע על ידי קצינת המבחן. הסברתי לנער את סמכותו של בית המשפט להפקיע את הפיקוח ולגזור כל עונש נוסף אם לא יעמוד בתנאי הפיקוח ו/או יעבור עבירות נוספות. יובהר בעניין זה כי אף חוסר שיתוף פעולה ייחשב כאי עמידה בתנאי זה.**
- 5. פלוני ישלם פיצוי למתלונן בסך 8000 ₪. הפיצוי ישולם בשנים עשר תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון יפקד תוך חודש ימים.**

אני מתירה פרסום גזר הדין ללא פרטים מזהים של הנאשם, עותק מאושר לפרסום יוכן על ידי בית המשפט וישלח לצדדים וכן לב"כ נפגע העבירה.

זכות ערעור כחוק.

גזר הדין ניתן היום, י' אייר תשפ"ג, 01 מאי 2023. עותק זה, המאושר לפרסום יישלח לב"כ הצדדים וכן לב"כ נפגע העבירה.